

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3470/2021. (XI. 12.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 56.Pf.635.901/2020/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselővel (Szender Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Szender Zoltán ügyvéd) eljáró indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, melyben a Fővárosi Törvényszék 56.Pf.635.901/2020/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta, a Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.P.89.025/2013/136. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló eljárás során megállapított tényállás szerint az indítványozónál gyerekkorában lezajlott gennyes garatmandula-gyulladás szövődményeként a bal oldali csípőízület gennyesedése is lezajlott, emiatt a csípőízület növekedési porcai károsodtak. Az indítványozó növekedése során a bal oldali csípőízületben deformált, fájdalmas combfej, a növekedési porc károsodása miatt pedig végtagrövidülés alakult ki a bal oldalon. Tekintettel arra, hogy a baloldali csípőízület elkopott, fájdalmas és beszűkült mozgású volt, az indítványozónál megkezdett konzervatív terápia pedig eredménytelen maradt, ezért az alperes egészségügyi intézmény csípőprotézis beültetésére tett javaslatot. Az indítványozó 2008. május 21. napján szóbeli tájékoztatást is kapott, majd aláírta a műtéti beleegyező nyilatkozatot, a beavatkozást pedig 2008. május 23. napján végezték el. A műtét során az indítványozót idegkárosodás érte az egyik ideg megnyúlása miatt, mely idegkárosodás végleges, elhárítani vagy visszafordítani nem lehet.
- [3] Az alperes egészségügyi intézmény jogi képviselője a felek között zajló peren kívüli egyeztetések során írásban úgy nyilatkozott, hogy „[m]egbízom véleménye szerint is műtéti szövődményről van szó, ennek ellenére megbízom a jogalapot elismeri”, azonban a felek között peren kívüli egyezés végül nem jött létre, ezért az indítványozó keresetében a károsodással összefüggésben álló vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítését kérte.
- [4] 1.2. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.P.89.025/2013/136. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította. A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alperes egészségügyi intézmény jogi képviselőjének nyilatkozata nem tekinthető jogelismerésnek, a levél egészét tekintve ugyanis megállapítható, hogy az alperes kifejezetten vitatta, hogy műhibát követett volna el. A Pesti Központi Kerületi Bíróság megítélése szerint az indítványozó azt sem tudta a per során bizonyítani, hogy az alperes műtéttel és annak kockázataival kapcsolatos tájékoztatója ne lett volna megfelelő. Az ítélet alapján az indítványozó egyedül a dokumentumok hiányos vezetésével kapcsolatosan tudta állításait a perben bizonyítani, ez azonban a bíróság szerint olyan jogsértésnek tekinthető, amely az indítványozó állapotával és kárával nem áll okozati összefüggésben.
- [5] 1.3. Az indítványozó fellebbezése nyomán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 56.Pf.636.819/2018/5. számú közbenső ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes egészségügyi intézmény kártérítési felelősséggel tartozik az indítványozón elvégzett műtéttel kapcsolatosan bekövetkezett károkért. A Fővárosi Törvényszék megítélése szerint az alperes jogi képviselőjének levele a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint egyértelmű, kinyilvánított jogalapi elismerő nyilatkozatot tartalmaz, azt másképpen nem lehet értelmezni. Ehhez az egyoldalú nyilatkozatához az alperes a per folyamán kötve volt, annak pedig nincs jelentősége, hogy a nyilatkozat megtételére milyen okból került sor. Tekintettel arra, hogy a Fővárosi Törvényszék ítélete szerint a keresettel érvényesített jog fennállása és az indítványozót ennek alapján

megillető követelés összege tekintetében a vita elkülöníthető, ezért a másodfokú bíróság az ügyben közbenső ítéletet hozott.

- [6] 1.4. A jogerős közbenső ítélettel szemben az alperes egészségügyi intézmény élt felülvizsgálati kérelemmel, melyben elsődlegesen a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan pedig a jogerős közbenső ítélet hatályon kívül helyezése mellett a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A Kúria Pfv.III.20.820/2019/10. számú végzésével a jogerős közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Kúria megítélése szerint helyesen jutott arra a következtetésre a másodfokú bíróság, hogy az alperesi nyilatkozat a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint tartalmában jogalapot elismerő nyilatkozat, azonban ezt a nyilatkozatot az alperes nem a per folyamán, hanem még azt megelőzően, kifejezetten a peren kívüli egyezség reményében tette meg. Mindez azt jelenti, hogy ez a nyilatkozat csak okirati bizonyítási eszköznek minősíthető, melyet a bíróság a mérlegelése során figyelembe vehet, ám a nyilatkozatát az alperes intézmény a per folyamán szabadon megváltoztathatta. A Kúria végzése szerint ezért a másodfokú bíróságnak ezt a nyilatkozatot a megismételt eljárásban az egyéb bizonyítékok, közte a szakértői bizonyítás eredménye egybevetésével kell értékelnie.
- [7] 1.5. A Kúria végzése nyomán másodfokon ismételten eljáró Fővárosi Törvényszék 56.Pf.635.901/2020/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A Fővárosi Törvényszék ítélete szerint az elsőfokú bíróság helytelenül osztotta ki a bizonyítási terhet, és így az elsőfokú ítélet indokolása téves volt, azonban a Pesti Központi Kerületi Bíróság ennek ellenére helyes döntést hozott, az alperes intézményt pedig nem érte hátrány a bizonyítási teher helytelen kiosztása miatt, a perben egyébként beszerzett, aggálytalan igazságügyi orvosszakértői véleményre tekintettel ugyanis az alperes intézmény kimentése eredményes volt. A Fővárosi Törvényszék megítélése szerint a műtét és az utógondozás során gondatlanság, mulasztás, szakmai vagy etikai szabálysértés nem történt, és az is megállapítható volt, hogy a szóbeli tájékoztatás alapján az indítványozó a bénulás kockázatát is ismerte, a műtétéhez a beleegyezését pedig ennek tudatában adta meg.
- [8] 2. Az indítványozó ezt követően terjesztette elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszát a Fővárosi Törvényszék 56.Pf.635.901/2020/3. számú ítéletével szemben, kérve egyben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.P.89.025/2013/136. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is. Az alkotmányjogi panasz szerint a támadott bírói döntések ellentétesek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, tekintettel arra, hogy az indítványozó alaposan megindokolt, a perben felhasznált szakvéleménnyel kapcsolatos aggályait nem vették figyelembe, más bizonyítási indítványait pedig kellő alap nélkül utasították el.
- [9] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [10] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozó perbeli jogi képviselője a Fővárosi Törvényszék ítéletét 2021. március 8. napján vette át, az alkotmányjogi panasz pedig 2021. május 6. napján, határidőben került előterjesztésre. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az indítványozó jogi képviselője meghatalmazását csatolta. Az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményének eleget tesz.
- [11] 3.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [12] Az Alkotmánybíróság következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem

jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {legutóbb például: 3328/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság feladata nem az, hogy az alkotmányjogi panasz alapját képező eljárás tény- és jogkérdéseit vizsgálja felül, hanem az, hogy az Alaptörvényben foglalt garanciákból fakadó minimumot számonkérje a bíróságoktól.

- [13] Ennek megfelelően a per alapjául szolgáló adatok, információk helyességének vagy helytelenségének megítélése nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe, az ügyben elsőfokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság pedig ítéletében részletesen, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó követelményeknek megfelelően indokolta, hogy az indítványozó egyes bizonyítási indítványait miért mellőzte, illetőleg a szakértői véleményt miért tartotta aggálytalannak, melynek felülbírálata a fentiek szerint az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül eső kérdésnek tekinthető. Mindez egyben azt is jelenti, hogy az alkotmányjogi panasz az indítványban megjelölt okból nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem fogalmaz meg, ekként nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti vagylagos befogadási feltételek egyikét sem.
- [14] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapulvételével az alkotmányjogi panaszt – az Ügyrend 5. §-a alapján eljárva – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében foglaltakra is, visszautasította.

Budapest, 2021. október 26.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1369/2021.

